

Næringskomiteen
Delt ut under høring og sendt
til naering@stortinget.no

Vår dato 22.10.2015

Statsbudsjett 2016 – Nærings- og fiskeridepartementets fagproposisjon

Reiselivsnæringen har akkurat lagt bak seg tidenes sommer i Norge. Det har vært en rekordvekst i utenlandske overnattinger, og nordmenn har feriert i eget land. Svak norsk krone, som gjør det billigere for utlendinger å komme til Norge og dyrere for nordmenn å reise ut, er mye av grunnen. I tillegg tilbyr norsk reiseliv produkter og opplevelser som både nordmenn og utlendinger etterspør. Myndighetene må legge til rette for at norsk reiseliv skal fortsette å vokse, og ikke det motsatte.

NHO Reiseliv vil derfor fokusere på særlig ett forhold ved statsbudsjettet 2016,

1. Den foreslåtte MVA-økningen fra 8 til 10 prosent på reiselivstjenester. En eventuell økning må utredes før den innføres.

1. Den foreslåtte MVA-økningen fra 8 til 10 prosent på reiselivstjenester må utredes

Reiselivsnæringen sysselsetter over 140.000 mennesker over hele Norge, og vil bli stadig viktigere i årene fremover. Spesielt i en situasjon med fallende oljeinvesteringer og voksende arbeidsledighet. En momsøkning på reiseliv kan være nok til å velte reiselivsbedrifter med lav lønnsomhet, med unødige bortfall av viktige arbeidsplasser over hele Norge som resultat. Den reduserte selskapskatten kompenseres ikke for momsøkningen da mange reiselivsbedrifter har begrenset overskudd. Dermed vil ikke disse bedriftene nyte godt av reduksjonen.

Utenlandsmarkedet blir viktigere for reiselivsnæringen, også nå når hotellene må kompensere for tapt omsetning på grunn av nedgangen i oljesektoren. Utenlandsmarkedet er prisfølsomt, og en gunstig kronekurs er derfor avgjørende. Økt reiselivsmoms drar i motsatt retning og fjernes ikke når kronekursen igjen går opp. Dette vil slå dobbelt negativt ut for reiselivet. Norge konkurrerer i et internasjonalt marked, og alle tiltak som fører til økt pris, gir Norge en konkurranseulempe.

37 % av ansatte i overnatting- og serveringsnæringen har innvandringsbakgrunn. Det gjør reiseliv til Norges viktigste integreringsnæring. Ungdomsandelen er også svært høy, hvor hver tredje ansatt er under 24 år. Opplæring på arbeidsplassen av nye asylsøkere er en viktig mulighet reiselivsnæringen er særskilt egnet for å tilby. Reiseliv er i alle Norges kommuner og er for manges den første kontakten med arbeidslivet. Som sysselsettings- og integreringsmotor vil reiselivsnæringen få en avgjørende betydning for enkeltkommuners mulighet til å ta imot nye innbyggere. Nedleggelse av reiselivsarbeidsplasser og svekket økonomi for reiseliv er det siste Norge nå trenger.

Minstekrav om utsettelse

Virkningene av en økt reiselivsmoms er ikke utredet. På lik linje som finansnæringen skal få en utredning av effekten av varslet momsøkning, må tilsvarende utredning lages for reiselivsnæringen. Det må kunne settes et krav om utredning før et regelverk med omfattende kostandskonsekvenser iverksettes. Denne må omfatte hele reiselivet, også take-away- og restaurantmoms. En momsøkning som trår i kraft allerede fra januar 2016, slår rett inn i inngåtte kontrakter for hele skireiselivet og bestillinger hos hoteller og opplevelsesbedrifter gjennom hele 2016. NHO Reiselivs minstekrav er at Stortinget i et eventuelt skatteforlik *tidligst* iverksetter momsøkningen fra januar 2017.

Konklusjon:

- I. MVA-økningen for reiseliv, fra 8 til 10 prosent utsettes og iverksettes tidligst for 2017 etter en grundig utredning bl.a. av sysselsettingsvirkningene, på linje med utredningen som varsles for finansnæringen.
- II. Det utredes samtidig en harmonisert momssats for take-away- og restaurantmoms.

2. Videreføring av Innovasjon Norges markedsføringsmidler

NHO Reiseliv er positiv til at regjeringen ønsker å videreføre Innovasjon Norges markedsføringsmidler, og bevilger 231,5 millioner i 2016. Det er en nasjonal oppgave å markedsføre nasjonen Norge som reisemål. For at midlene skal gi best mulig effekt bør midlene konsentreres om internasjonal markedsføring, og gjennom digitale kanaler. I tillegg er de tildelte 45 millioner kronene til en filmincentivordning positivt for reiselivsnæringen, da dette vil gi Norge en unik Norges reklame.

3. Gjennomføre Stortingets merknad om oppfølging av Fagernes Lufthavn Leirin

Fagernes Lufthavn Leirin er Norges første charterflyplass. Det er Beitostølen, Hemsedal og Geilo, som gjennom chartersamarbeidet Norway Home Of Skiing arbeider for at flere europeiske chartergjester skal lande på Leirin. Norge sin posisjon som skidestinasjon blir stadig viktigere, særlig i en tid der Mellom-Europa får mindre snø.

Storingsflertallet (Innst. 13 S (2014-2015)) mente ved budsjettbehandlingen i fjor at det var hensiktsmessig med et statlig engasjement for å sikre chartertrafikken. NHO Reiseliv ber om nødvendige vedtak i forbindelse med statsbudsjettet for 2016, for å sikre at Avinor fortsatt drifter flyplassen. Vedtaket må også sikre oppgradering fra C- til B-flyplass slik at operatørene kan fylle alle flysetene og dermed ikke tape penger, slik som det er eksempler på i dag.

Med vennlig hilsen
NHO Reiseliv

Kristin Krohn Devold
Administrerende direktør

Ingjerd Sælid Gilhus
Næringspolitisk fagsjef

Vedlegg: Fellesuttalelse fra LO, Fellesforbundet og NHO Reiseliv datert 20.oktober 2015